

4. Szám.

pel, köz-
it magá-

ke
g tréfáit

y, mese,
ikk, leg-
en szám
megfejtői
blásra; e
utalom-
orgalma-
rovatok:
evelezés
etenként
a lapot.
t régi és
laja alá,

bácsi.

őit, szí-
őbb be-
ése fönn

a:
rona.

ben szí-

n postai
hivatalá-
54. sz.

ivatala.

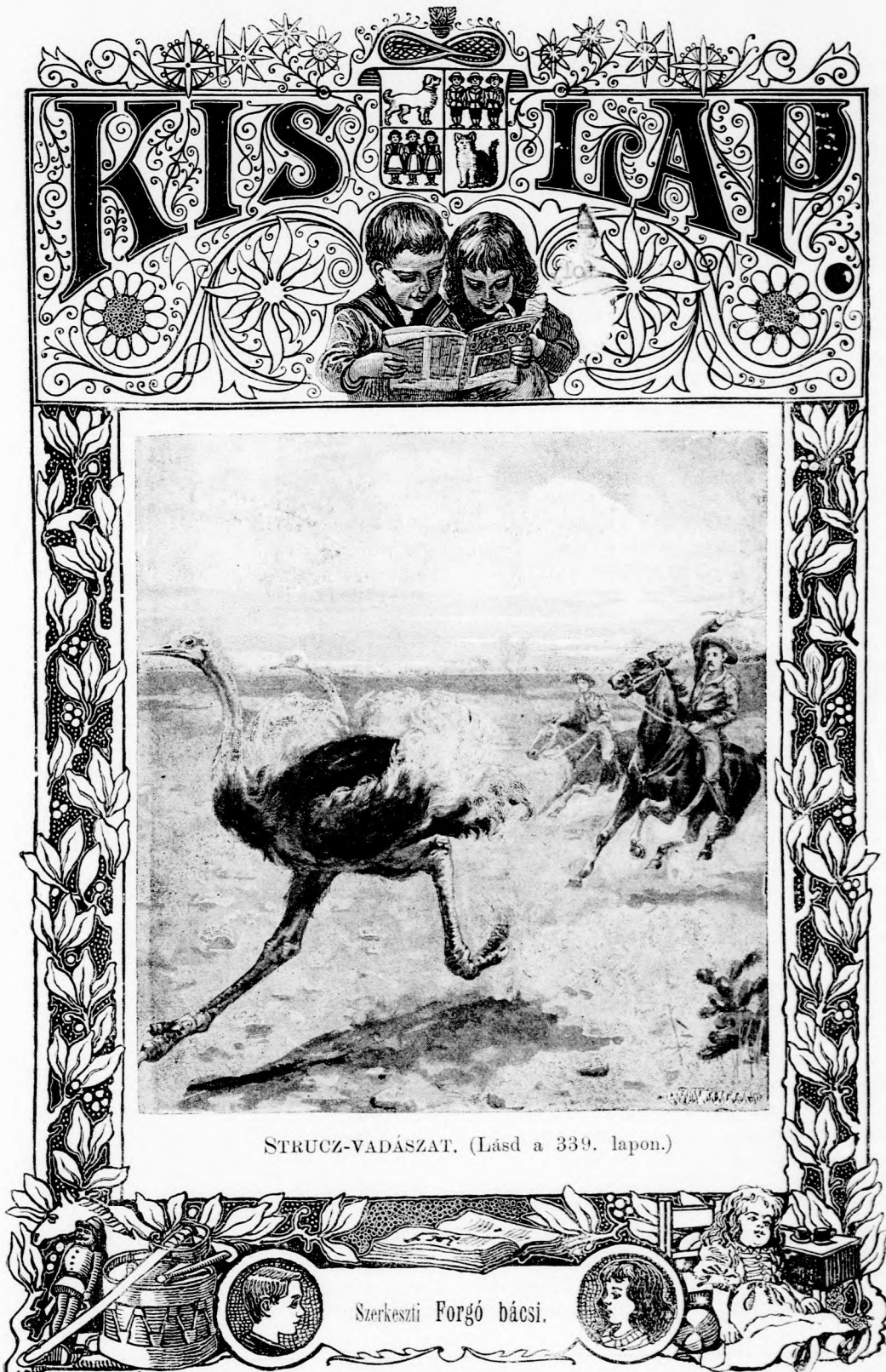
en.

KIS HÍR

STRUCZ-VADÁSZAT. (Lásd a 339. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVIII. köt. 25. szám. Ara negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1900. június 24-én.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

AZ ARANY KERESZT.

— Színmű két felvonásban. —

Irta *Egri György.*

(Vege.)

Második felvonás.

Bánházy udvara. Hátnál nyitott tornác. Alacsony emelvényen asztalka; mellette jobbról, balról káros szék. Elöl alacsony rácsos kerítés, melyen át az utcai gyalog-járóról szabad belátás esik az udvarba. A kerítés közepe táján két szárnyú kis kapu.

Első jelenet.

Bánházy, Bánházyné az asztalnál ülve. Barnáné, Józsi jobbról Géza a fiuk balról.

Barnáné (zokogva.) De nagyságos ur! Az Isten szerelmére kérem! Nem olyan az én Józsim, hogy a máséhoz nyulna! Nem, ő nem lopta el az arany keresztet! (Közlelőbb vonja magához Józsit.)

Bánházy. — Magam is úgy szeretném hinni, Barnáné. De már csak sorba köll vennünk a dolgot. Én igazságos akarok lenni.

Barnáné (sohajtván.) Jó Istenem! Ne hagyj el az árvát!

Bánházy (szigorú hangon.) Álljanak elő, akik Barna Józsit vádolják! (*Géza és a fiuk előbbre lépnek.*) Beszélj, Géza! De követelem, hogy egy hajszálnyira se térj el az igazságtól!

Géza (bátran.) Igenis papa! (Össze szedi magát.) Hát úgy volt az, hogy ma dél előtt, mikor a papa dolgozó szobájába akartam benyitni, abban a pillanatban lépett ki onnan Józsi. Megrezzent, ahogy így váratlanul találkozott velem. Valami mentség-félét is hebegett; nem tudom mit... Hanem azt világosan láttam, hogy kezében volt a mama ékszeres skatulyája.

Bánházy. — Álljunk meg csak egy kicsit! Tudtommal a mama ékszere mindig a mama szobájában szokott lenni. Hogyan kerülhetett az én dolgozó szobámba?

Bánházyné. — Én vittem oda. Kérni akaralak, hogy egy kis javítás végett holnap magaddal vidd a városba.

Bánházy. — Helyes. Menjünk tovább!

Géza. — Mikor a skatulya felől kérdeztem Józsit, azt felelte, hogy a papiros-kosárban

találta. Kissé gyanusnak tetszett ugyan nekem a dolog, de mivel a papa egyszer-mindenkorra megengedte neki, hogy a papiros-kosárból szabadon vihet magának, azt mondtam neki: hát csak vigye, ha öröme telik benne.

Bánházy. — Igaz-é ez, Józsi?

Józsi. — Ez valóban így volt, nem tagadhatom, nagyságos ur.

Barnáné (ijedten.) Szent Isten! Hát csakugyan tolvaj volna? (Sir.)

Géza. — Azzal elment. De én ettől kezdve szemmel tartottam. Mert amint később eszembe ötlött: ha már a papiros-kosárban találta is a skatulyát, az véletlenül is csuszhatott oda. S akkor már az több volt, mint kidobni való lim-lom.

Bánházyné. — Milyen okosan beszél!

Géza. — Tehát mondom: szemmel tartottam Józsit. És ma délután láttam, hogy a skatulyával a kezében kiment az erdőbe és ott egy bokor alatt elásta. (A fiukhoz.) Így volt-e, fiuk?

A fiuk. — Ugy volt szórul szóra.

Bánházy. — Ez is igaz, Józsi?

Józsi. — Annyi igaz, hogy a skatulyát kivittem az erdőbe és el akartam ásní, de még nem ástam el, mikor rajtam ütöttek. Hát a skatulyát könnyen megláthatják, hogy semmi drágaság nincs benne, hanem... (*Borcsa és Böske a gyalog-úton közelednek.*) Ni, ott jönnek Borcsa és Böske, hozzák is vissza. Borcsa! Böske! Gyertek ide!

*

Második jelenet.

Voltak, Borcsa, Böske.

Borcsa (*Böskével félénken belép a kapun, kezében a skatulya.*) Mit... mit tetszik parancsolni?

Bánházyné. — Csakugyan... ez az én ékszeres skatulyám. Add ide!

Borcsa (kissé huzódózva, de átadja.) Oh... kérem... ez... ez a mi...

Böske. — Igen, a mi szegény Pipiske...

Géza (aggódva, félre.) Ez boszantó... hiszen a keresztet én külön ástam el, hát persze nem lesz a skatulyában...

Bánházyné (ki ezalatt fölnyitotta a skatulyát.) Mi ez? Egy holt madárka van benne!

Józi. — Igenis. A hugocskáim kimult kedves madárkája, ezt akartuk ott az erdőben elhantolni. (Épp ekkor a gyalog-járón *Habajgós*, *Johann* vezetve és *Bertók*, *Hanzi*t fogva, a kerítéshez érnek és hallgatózva megállnak.)

Bánház (*Gézához.*) Ez a dolog így nem egészen vág össze azzal, amit te beszéltél.

Géza (merészen.) Dehogy nem, kedves papá! A skatulya a mama skatulyája, ugy-e? Hát nagyon könnyű megérteni. A madárkát tette belé, hogy palástolja a dolgát, ha rajta kapnák. Az arany keresztet pedig kivette és külön ásta el.

Józi (hevesen.) Nem igaz!

Bánház (szigoruan.) Csak lassan! A skatulya a nőm ékszeres skatulyája és hogy most a madárka van benne, az valóban nem bizonyít semmit, mert az arany kereszt ebben a skatulyában volt.

Géza. — Természetesen! És bizonyos, hogy az már ott van a bokor alatt elásva és Józi ásta el oda.

*

Harmadik jelenet.

Voltak. Habajgós. Bertók. Johann. Hanzi.

Habajgós (a kapu előtt a botjával koppant.) Nem igaz a! Hazudik ez a gyerek, mint a bokor, akár ki fia légyen is!

Bánház (felpattan.) Micsoda! Ki mer itt bele szólni?

Habajgós (benyitja a kaput.) Én la! Megkövetem alássan a nagyságos urat!

Géza (megszeppenve félre.) Csak nem tud talán ez az ember valamit?!...

Barnáné (*Estók* felé siet.) Az Isten szerelmére! Beszéljen hamar, jó ember!

Bánház (végig nézi *Estókot*.) Kicsoda kend?

Habajgós (katonás állásba kapja magát.) Habajgós *Estók*, kis-bíró a szomszéd faluban, szolgálatjára!

Bánház. — Szép! Es mit tud kend ebben a dologban?

Habajgós (a kucsmáját forgatva.) Hát megkövetem átossággal, én is tudok benne valamit, meg itt a *Bertók* öcsém is. Igaz uton járván, én mind össze is annyit mondhatok, hogy hát az az arany cifraszág ennél a nimetnél van, (Előbbre tuszkolja *Johann*.) aki csakugyan a földből kapargálta ki ott az erdőben... aztán el is szelelt volna vele, ha hogy én meg nem csipem. (*Johannhoz.*) Rukkoljon csak elő szaporán avval az izével!

Barnáné (könnyebbülve.) Édes jó Istenem! Hát ha mégis kiderülne az igazság?

Johann (a zsebében kotoráz.) Eszerszer poscsánád géremlásan natysáka! Én eszted a gereszt (előveszi) pécsüledesen dolláldam asz ertepe! (A keresztet átnyújtja *Bánházynak*.)

Bánházyné (mohón nyul az ékszer után.) Ah! Valóban! Ez az én ékszerem!

Bánház (vissza ül a helyére.) E szerint a kár megtérült. De az még egyáltalában nincs bebizonyítva, hogy nem Józi ásta el oda a keresztet.

Bertók (elő lép.) Engedelmet instálok, nagyságos uram! Azt én egészen akkurátusossan meg t'om mondani, hogy aki az aranyat elásta (*Józsira* mutat) nem ez volt, hanem (*Gézára* mutat) az la!

Mind (csodálkozva és megdöbbenve.) Géza! Lehetséges-é?

Géza (hevesen.) Nem igaz! Hogy meri ezt mondani?

Bertók (határozottan.) Csak úgy merem mondani, hogy ezzel a tulajdon két szemmemmel láttam. Az igaz, hogy akkor álmos voltam egy kicsit, de most, hogy látom az urfít, világosan rá ösmérek. Aztán meg, aki azt a kis gödröt ásta, ott felejtette a bicskáját, akivel ásta. Ihol ni, itt van, csupa föld. (Átadja *Bánházynak*.) Ez is bizonyíthat valamit.

Géza (remegve, félre.) A zsebkésem! Végem van!

Bánház (homlokát ránczolva.) Ez valóban a te késed, Géza; nem rég vettem neked. Most már csakugyan gyanus a dolog. És miért reszketsz úgy? Nem Józinak van

*

bűnös ábrázatja, hanem neked! (Nagyon szigoruan.) Rögtön valld meg, mi az igaz mind ezekben!

Géza (zokogva borul az atyja lábához.) Bocsánat, jó apám! Mindent megvallok!

Barnáné. — Oh Istenem! Csak kiderülne az én jó fiam ártatlansága!

Józsí. — Annak ki is kell derülni, mert ártatlan vagyok!

Bánházyné (nyugtalanul.) Édes Aladárom, ha már így fordul a dolog, talán alkalmasabb lenne benn a szobában négy szem közt...

Bánház (tiltakozó mozdulattal.) Szó sem lehet róla! Nyilvánosan hangzott a vád Józsí ellen pedig már sejtem, hogy ez a jó fiu ártatlan és sajna!... az én fiam a bűnös. No's, tanuk előtt derüljön ki az igazság és nyerjen elégtételt az ártatlan! (Karon fogja *Gézát*.) Allj fel és beszélj, de őszintén! Parancsolom! Te vetted el az arany keresztet? Te ástad el?

Géza (szemeit törölve, töredelmes hangon.) I... igenis... én! (Kezeibe rejti arcát.)

Bánház. — És mi okból? S ha már tetted, miért fogtad rá Józsíra?

Géza. — Irigy voltam rá... meg akartam rontani. Kivettem az ékszer... az üres skatulyát pedig a papiros-kosárba dobtam, hogy a Józsí kezébe jusson és így majd rá foghassam... A keresztet előbb be akartam dobni a Józsíék kertjébe. De ahogy megtudtam, mit akar tenni a skatulyával, megelőztem... az erdei bokor alá ástam el... Vissza jövet kerestem néhány fiut, akiket bizonyosságul állíthassak... (A fiúk kerekét oldanak.)

Józsí (álmélkodva.) Ki hitte volna!

Bánház (elszomorodva, szigoruan.) Valóban, nagy szégyent és szomorúságot hoztál szüleidre, te megtévelyedett gyermek! De megadom az ártatlanul meghurczolt Józsínak az elégtételt, reád pedig kiszabom a büntetést.

Barnáné. — Nem, nem, nagyságos uram! Beérjük mi annyival, hogy kiderült az igazság...

Bánház. — Oh dehogya, Barnáné aszszonyom! A bűn büntetést érdemel, még ha, sajnos, az én fiamról van is szó. Itéletem pedig ez: mátol fogva Barna Józsít ide veszem a házamba, Gézát pedig még holnap a városba viszem és egy esztendeig nem kerül a szemem elé!

Bánházyné (esdőleg.) De édes Aladárom!...

Bánház. — Ugy lesz, amint mondtam. (*Gézához.*) Van még valami mondani valód?

Géza (megadással.) Kemény az itéleted, jó apám; de megérdemlem!

Józsí. — Engedelmet kérek, nagyságos uram...

Bánház. — No's, te talán nem vagy megelégedve az itélettel?

Józsí. — Arra kérem a nagyságos urat, engedje el a Géza urfi büntetését! Bár milyen jól esik, hogy kiviláglott az ártatlanságom, nem tudnék igazán örülni neki, ha azt tudnám, hogy most meg más szenved én miattam.

Mind. — Nemes fiu! Ez már derék beszéd!

Géza (félénken *Józsíhoz.*) Hát meg tudnál te nekem bocsátani?

Józsí. — Meg én, tiszta szivemből!

Géza. — Köszönöm! Így már könnyebben fogom kiállani nehéz büntetésemet! (*Barnáné* előre tolja *Borcát*, *Böskét* és valamit sug a fülökbe.)

Böske. — Édes jó nagyságos ur! A Borcsa is, meg én is szépen kérjük, hogy... hogy...

Borcsa. — Engedje el a Géza urfi büntetését!

Johann. — Makam is asztad hiszeg, hoty itteneg mekfolda már a pindetézs!

Habajgós. — Ha nímet is kend, de most az egyszer jól beszél. Magam is ammondó vónék, hogy ha már mögbocsátott az, aki mög volt bántval, hát strófnak büven öleg volt, amit az urfi most itt végig szégyönközött.

Bánház. — No, ha már mindnyájan úgy beszélnek, még kis-bíró uram is...

(Folytatása a 390. lapon.)

Barnáné asz-
 érdemel, még
 an is szó. Ité-
 Barna Józsit
 át pedig még
 egy esztendeig

édes Aladá-

int mondtam.
 ondani valód?
 y az ítéleted,

rek, nagyságos

án nem vagy

agyságos urat,
 íntetését! Bár
 glott az ártat-
 n örülni neki,
 meg más szen-

z már derék

lát meg tudnál

zivemből!

már könnyeb-
 büntetésemet!
Böskét és vala-

s ur! A Boreza
 ük, hogy . . .

Géza urfi bün-

ad hiszeg, hoty
 detézs!

kend, de most
 n is ammondó
 csátott az, aki
 nak büven ölég
 végig szégyön-

ir mindnyájan
 ó uram is . . .
 pon.)

KÉT TESTVÉR. (Lásd a 394. lapon.)

(Folytatás a 388. laphoz.)

hát legyen!... de leginkább a Józsi kedvéért. Hanem az ítélet első felétől nem állok el: Józsi ide jön a házamba, én fogom fölnevelni. (Gézához.) Majd jobban megbecsülsz, ha jól megismered.

Géza (atyjának kezét csókolva.) Köszönöm, édes jó apám! Testvéremül fogom tekinteni és arra fogom mindig kérni, támogasson, hogy többé gonosz utra ne tévedjek. (Józsihoz.) Akarod? (Kezét nyújtja.)

Józsi. — Hogy ne? Igaz jó barátok leszünk. (Össze ölelkeznek.)

Barnáné (szemeit törölgetve.) Istenem... azt sem tudom, elhigyem-e? Remegve és szomorkodva jöttünk és ime, öröm és boldogság napja lett ez számunkra.

Bertók. — Biz' ez derék, hogy ilyen jó vége lött. Akár áldomást is ihatnánk rá.

Bánházy. — Az is meglesz. (Nejéhez.) Te, kedvesem, rendelkezél a konyhában, én majd lenézek a pinczébe. És kendtek mind-annyian, akik itt vannak, vendégeim lesznek. Jussuk is van az áldomáshoz, mert mindnyájuknak van részük, hogy kiderült az igazság.

Habajgós. — Szépen köszönjük a nagy tisztösségöt, élni is fogunk vele nagy örömmel.

Johann. — Ogosan peszélli ó gispíró! Álltomázs udán pétig fog mekleni ed natszerü produkziann, itt soha nem látot mifészéd! Hanzí fiam, mekmudatung, mit dutnag a Kikeriki és az ivé fia!

Hanzí. — Iken is, papá! Pámullni foksza az ekesz falu.

Bánházy (vidáman.) Az is jó lesz. És majd arra is lesz gondom, hogy a művészek ne üres zsebbel vándoroljanak odább.

Johann (hajlongva.) Ity peszélli ety ikaszí ur! Éljen a natysákos ur! Az ikaszíkos ur!

Mind. — Éljen! Éljen!

— Fügöny. —

STRUCZ-VADÁSZAT.

(Képpel a ezimlapon.)

AMI a néglábu állatok közt az elefánt, az a madarak világában a struczmadár. Ő az óriás, a legnagyobb minden tollas jószág között. Es éppen mint az elefánt, rendkívüli nagysága és roppant ereje mellett is egyáltalában nem félelmes vagy veszedelmes, inkább jámbor és könnyen megszelidül. Ezért is láthatni mindenfelé az állat-kertekben, ahol békességesen viseli sorsát, pedig ugyan szükneken érezheti itt a világot, ahol alig husz lépésnyi kis udvara van, mikor pedig ő csak egy reggeli séta kedvéért jó pár mérföldecskét szeretne benyargalni.

Teszi is otthon a maga hazájában, Afrika sivatagain. Mert az igazi, legszebb és legnagyobb strucz-madarak azok, amelyek az afrikai sivatagban kalandoznak. Találhatni ugyan Arábiában is, de ezek nem olyan szépek és hatalmasok; vannak aztán félig szelid nagy strucz-falkák is, melyeket a telepítvényesek tenyésztének, etetnek, gondoznak, hogy koronként a tollukat lekoppasszák; de ezek sem fejlődnek ki oly óriásokká, mint az igazi vadon élők. Örül is a vadász, ha ilyet foghat el.

Nem veszedelmes a strucz-vadászat, de annál fáradságosabb. Röpülni a strucz nem tud ugyan, mert a szárnya aránytalanul kicsiny semmi hasznát sem veheti; hanem a lába, no, az aztán annál hosszabb és erősebb; fut is vele úgy, hogy paripa legyen, amely utól éri. Pedig nincs más mód, mint lóháton üldözni, ha a vadász elevenen akarja elfogni.

Már megközelíteni sem könnyü, mert a strucz, bár nagy és erős, bizony csöppet sem vitéz legény. Folyvást gyanakodva nézeget szét és mihelyt valami gyanus idegen alakot lát, azonnal — szégyen, nem szégyen — futásnak ered. Csak hogy a fortélyos vadászok kifognak rajta: több oldalról indulnak feléje s akár merre iramodik, egyik vagy másik vadásznak a közelébe kell jutni. Ez aztán gyors lábu lován

utána ered. Ez aztán a verseny, életre-halálra, végső kimerülésig. Néha kidől a ló, nem bírja a futást oly kitartóan, mint az óriás madár; legtöbbször azonban mégis csak a strucz merül ki hamarább. Mikor már lankad és a vadász a sarkába ért, akkor el is dőlt a sorsa: valóságosan nyakon csipik. A vadász ugyanis ügyes dobással hosszú pányvát vet a strucz nyakába, a kötél erre rá csavarodik, még egy erős rántás és a kimerült óriás pihegve terül el a földön.

Persze, kapalózik, a csőrével is vagdos még ekkor, de hamar megkötözik és dadalmasan viszik a vadász-tanyára, onnan hajóra. És a sivatag tollas óriása egyszerre csak azt látja, hogy magas kerítésű szűk udvar az új hazája, valamely nagyváros állat-kertjében, ahol az emberek kíváncsian bámulják meg.

Ha már így van, mit csináljon? Biz' ő nem hajtja bűnnek a fejét, hanem bölesen bele nyugszik a sorsába. Némelyik annyira megszeliidül, hogy ló gyanánt engedi magát befogni s vig gyermekek kocsikáznak vele, sőt azt sem bánja, ha a hátára ülnek és nyargaltatják.

Többet már igazán nem kívánhatni a sivatag roppant madarától.

A LEGSZEBB KÉP.

(Képpel a 393. lapon.)

*A nagy képes könyvet
Forgatván forgatjuk,
Egy-egy betűs lapját
El is olvassgatjuk.*

*Egymást érik benne
A szebbnél szebb rajzok:
Ódon vár-kastélyok,
Ósi puzdrák, pajzsok.*

*Emitt hadi-hajó
Kavarja a tengert,
Amott látunk sárga
És fekete embert.*

Itt léghajó repül.

*Amott vonat vágat,
Csöndes pásztor-élet
Váltja a csatákat.*

*Egyik lapján bálna,
Elefánt a másod,
Gyár a harmadikon,
Gépek nagy rakáson.*

*Minden egyes lapja
Vonzó, tanulságos...
De minket csak **egy** rajz
Csábítgat magához:*

*Széles rónaságon
Gabnák arany árja —
Hullámszik mint tenger,
Mikor szellő járja.*

*Vetések végében
Fehér tanya látszik,
Vele déli-bábnak
Szép tündére játszik.*

*Ni, most megfordítja,
Majd ölébe kapja,
S mint a kicsi babát
Enyhéden ringatja.*

*Zöldes- szürke szőlő
Lombos széle mellett
A kis juhász-gyerek
Nagy nyáját terelget.*

*S bárányszélő-nyáját
Usztat az ég sátra,
Es messzünnen oda
Köszönt a kék Mátra.*

*Csak ide von minket,
Az alföldi tájra:
A mi szíveinknek
Erős vágyódása.*

*Holnap záró-ünnep
S aztán — végre, végre! —
Tieid vagyunk mind
Oh, Alföld térsége!*

AZ OROSLÁN ORRA.

— Mese, Vad Laci rajzával. —

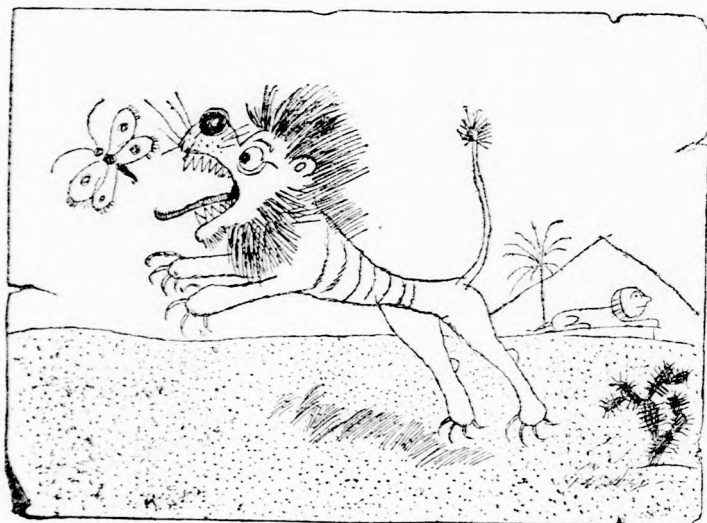
POMPÁS árnyékos helyecske volt, tócsa közelében, ahol az oroslán leheveredett pihenőre. Vagy talán nem is pihenőre . . . hanem nagyszerű lakomára, amilyen megilleti az állatok királyát. Hűséges és alázatos alattvalói amott hozzák már a jóféle pecsenyét, a kövér őzet.

Oroszlán ur nem emlékezett világosan, miféle ünnep van, de bizonyos, hogy ünnep

van, mert még asztali muzsika is szól, gyönyörűen zeng a fülébe a hegedű vékony hangja. Nagyon helyes! Így még jobban fog a pompás falat ízleni. Hamar no, ide vele!

Eppen be akarta kapni az őzet, mikor ez — nem szörnyűség? — megmozdította a fejét és szarvacskájával erősen bele bökött oroslán urnak az orrába. Dühében és fájalmában az oroslán nagyot bődült és . . . fölébredt

— Vagy úgy! Csak álmodtam. Az már más. De, jaj no! Mi ez? Rettentően visz-

ket az orrom hegye. Hát még se volt az egészen álom. Megcsipett valaki.

Biz' azt a vak is láthatta, mert az oroslán orrán nagy hirtelen akkora hólyag dagadt, mint egy dió.

— Ki volt az a vakmerő? Jaj neki! Ahá! Látom is már. No megállj!

Fölugrott és nagyot szökkent egy kis pillangó felé, mely ott közel röpködött. Csak hogy a pillangó gyorsan magasra szállt föl s onnan szólt:

— Legyen eszed, hatalmas oroslán! Én csak virágok mézét szivom, nem élők véré. Nem én bántottalak, hanem . . .

— Hiába tagadod, toporzékolt az oroslán. Megfoglak, bekaplak s akármeddig röpülsz is, nem menekülsz, mert majd csak elfáradsz és leszállsz.

No, ebből semmi sem lett. A pillangó jó messzire röpült, aztán lepihent egy magas fára. Ott nem lehetett hozzá férni. Ezt az oroslán is belátta.

— Jól van, hát elmenekültél. De próbálj csak vissza térni a pihenő helyemre, majd megkaparítlak!

— Van jó dolgom, hogy nem üzetem magamat újra, felelt a pillangó. Ha vak dühödben nem hallgatsz az okos szóra, te lásd! Csak térj oda vissza, majd megbánod.

Az oroszlán persze rá sem hederített a csöpp jószág beszédére, hanem vissza tért pihenő helyére. Lassacskán újra elaludt és

ujra álmodott, de most már nem olyan szépet, hanem azt, hogy vadászok támadták meg, nyilakkal lövöldözik és egyik nyíl, jaj!... épp az orrába furódott. Megint nagyot bődült és fölébredt.

— No, szerencsére ez is csak álom volt!

Dehogy! Rögtön érezte azt is, hogy az orra még kegyetlenebbül viszket és most már két nagy hólyag van rajta.

— Megint megcsipett valaki! Vissza tért volna az a vakmerő?

A LEGSZEBB KÉP. (Lásd a 391. lapon.)

Körül nézett, de nem látta a kis pillangót. Hanem igenis látott a tócsa fölött egész sereg vigan muzsikáló nagy szunyogot. Most már tudta, hányadán van.

— Ti vakmerő gonoszok! Ti mertetek orron csipni?

— Voltunk olyan bátrak, hehehe! Aki ide fekszik, annak mi bizony megcsapoljuk a vérét, mert nagyon szeretjük.

Dult-fult az oroszlán, de semmit sem

tehetett a víz fölött tánczó szunyogok ellen.

— Annak a kis pillangónak igaza volt, dörmögé. Vak dühömben ott kerestem a baj okát, ahol nem volt, hát egy hólyag helyett kettőt kaptam az orromra. Juj de szörnyen viszket!

Mit tehetett? Vakargatta az orrát és boszusan odább sompolygott.

CSATA UTÁN.

Morgó. — Juj, a lábam! Ma még erősebben sajog!

Karmos. — Ó jaj, hát még az enyém! Mint a parázs, ugy éget. Csontig harapál bele!

Morgó. — Te meg ronggyá tépted a hust a lábamon! Hát bizony kvittek vagyunk.

Karmos. — Attól nem lesz jobban a sebem.

Morgó. — Az enyém sem, szépen jajgatunk mindketten.

Karmos. — Köllött ez nekünk? Mikor békességben élhattünk volna!

Morgó. — Persze! De hát minek is pöfögtél oly mérgesen reám?

Karmos. — Hát te miért rohantál oly fenyegetően nekem?

Morgó. — Izé... csak egy kicsit meg akartalak kergetni, nem bántottalak volna igazán. De te mindjárt fölforrtyantál.

Karmos. — Persze, meg köllött volna várnom, ugy-e, hogy megtépázd a bundámat? Én csak védtem magamat.

Morgó. — Én is, mikor olyan kegyetlenül tépdestél az éles körmeiddel. Nyomorékja leszek vagy két hétig.

Karmos. — Én is a te marásodnak. Egerézni sem tudok. Keserves állapot!

Morgó. — Az, nagyon az! Pedig mikor jó dolgunk volt, akkor is élhattünk volna olyan békességben, mint most, mikor a nyomorúság rászorit.

Karmos. — Most már késő a bölcsesség, pedig hát igazad van.

Morgó. — No, egészen még nem késő. Majd csak kiheverjük a bajt és ha aztán nem patvarkodunk, nem marakodunk, akkor nem is jutattjuk egymást többször ilyen keserves állapotba.

Karmos. — Áll az alku, legyen ugy!

Morgó. — Praczlit rá! Megtanultuk a kárunkon, amit ésszel föl nem értünk.

KÉT TESTVÉR.

(Képpel a 389. lapon.)

Két leányka, két virág-szál,

Két egy-testvér:

Együtt hű szeretetben

Szépen megfér.

Im egymáshoz mint madárkák

Ugy hajolnak;

Együtt játsznak nagy-repkedve

És dalolnak.

Bár a szívök kicsike még:

Oh, bele fér

Abba szüle, jó nagymama

S mind a testvér.

Legföképen az a piczi

Ingó, ringó,

Kicsi Gábor: az aranyos

Rózsa-bimbó.

Rózsa-bimbó a bokréta

Tetejében:

Olyan ez a csepp Gáborka —

Olyan éppen!

A CSEREBOGÁR-PÁSZTOR.

Irta Sarolta néni.

(Képekkel a 396—397. lapokon.)

JAJ, ti szegény cserebogarak! Sajnálak benneteket! — kiált Sárrika és piros ajkai félelmesen görbültek lefelé, pityergésre állva, míg szemei könnyekkel teltek meg.

— Nézzétek Sárrikát! Sir. Siratja a cserebogarakat! nevetett oda Béla az ő pajtásaihoz.

— Persze, hogy sirok! Azért sirok, mert megfogdossátok, skatulyába zárjátok az isten-adtákat, kesergett Sárrika.

— Azért fogdostuk őket össze, mert kártékony bogarak! szólt Béla, aki már iskolába járt és sokat tartott a tudományára.

De Sárrika sehogy sem bírta megérteni, valjon miért is kártékony a cserebogár? És tovább kesergett az ő szomorú sorsuk felett.

— Legalább etessétek meg szegényeket! mondá szomorúan.

— Halljátok gyerekek? Sárrika meg akarja etetni a cserebogarakat! kiáltott Béla kaczagva. Ne sirj no, te kis bohó! Nézd, itt hagyom neked a skatulyát a cserebogarakkal, de vigyázz ám rájok, azt mondom. Valahogy el ne találj veszíteni őket!

Ezzel a fiuk tova nyargaltak, nevetve a Sárrika bánatán.

A kis leány egy darabig nyugodtan üldögélt, nézegetve a zárt skatulyát. Egyszerre gondolt valamit és kiszaladt a házba.

— Édes anyácskám, mit eszik a cserebogár? kérde mamájától.

— Falevelet, fa virágját kicsikém, felelt az édes anyja.

Sárrika gondolkodva lépegetett kifelé.

— Ha fa virágját esznek, akkor megegethetem szegényeket s mire haza érnek a fiuk, jól is lakhatnak és nem köll éhezniök, gondolta magában.

Az alma-fa éppen hullatta virágait és terítve volt szirmokkal alatta a föld. Sárrika falevelet is tépett hozzája, aztán elvitte a skatulyát a fa alá és kiüresítette belőle a csuszó-mászó bogarakat.

— Most csak egyetek bogárkám! Siesetek jóllakni mire Béla vissza jön.

Alig hogy szabadon érezték magukat, a cserebogarak illegették, igazgatták szárnyacskáikat, és néhány közülök el is röppent.

— Hát nem jó nektek ez a virág mely a földön hever? Miért röptök a fára? kérde Sárrika és bámulva nézett utánok.

De bizony a többi sem volt rest, és csakhamar fölkerelkedtek, s mielőtt Sárrika magához térhetett volna bámulatából, mind egyig tovább szálltak.

— Jaj, jaj, ne menjetek el! Jertek vissza! Mit szól Béla, ha megjön és nem talál itt benneteket? kiáltozá Sárrika fölgorva helyéből.

A bogarak pedig megörülve a vissza nyert szabadságnak, ahogy gondoltak arra, hogy vissza térjenek a börtönbe.

Sárrika keservesen sirni kezdett s nagy bánatában elmélázott.

Egyszerre egy szép virág-hintó állott meg előtte. Hat cserebogár volt bele fogva:

egy pedig volt a kocsis, és halk zümmögéssel így szólt:

— Édes kis Sárrikám, jer velünk! Ülj bele a hintóba, megkocsikáztatunk.

Sárrika nagyon szeretett kocsikázni s így hamar is készen volt reá. Felült a hintóba. és huss!... repült a hat cserebogár.

— Hova megyünk? kérdé Sárrika a kis kocsistól.

— Ami fölséges királyunkhoz, felelt az.

— Messze lakik?

— Mindjárt ott leszünk. Látod amott azt az erdőt? Ott van a palotája.

A mezőn éppen szántogattak a kis törpék az ő nyulacska fogatukkal.

— Hová, háová Sárrika? kérdezők.

— A cserebogár királyhoz felelt Sárrika.

— Jó mulatást, jó mulatást! kiáltották utána azok.

Repült a hintó tovább. Sárrika kíváncsian tekintett előre. Nem sokára elérték az erdőt, mely tavaszi pompájában állott.

— HOVÁ, HOVÁ SÁRIKA?

— Az erdőt látom, de a palotát nem, szólt aztán.

— Te kis bohó! Azt hiszed, a mi királyunk palotája is kőből van? Oh nem! A legszebb tölgyfa, amely az erdőben található, az az ő palotája.

— Csak egy fa? kérdé Sárrika csalódva. Én azt hittem: aranyos, gyémántos épület, amilyen van a mesékben melyeket anyácskántól hallottam.

— A mi királyunk palotáját megara-nyozza a napsugár és millió gyémántként tündöklik levelein a reggeli harmat. De hallgasd csak a zenekar köszöntő hangjait! Mindjárt ott leszünk.

És valóban: száz meg száz madárka zengte üdvözlő dalát, mikor Sárrika hintaja az erdőbe ért. A cserebogár-király fényes kísérettel jött eléje és kisegíté a hintóbul. Sárrika bámulva nézett körül.

— Légy üdvöz országomban! zümmögte a király. Te vagy az én jóltevőm, aki nagy bánattól mentetted meg népemet és menttél meg engemet!

— Én? ... kérde Sárika csodálkozva. Hogyan?

Megszabadítottad gyermekeimet és alattvalóim közül sokat a haláltól! szolt a király.

— A te gyermekeid is ott voltak? kérde Sárika. No már most nem bánom, ha pöröl is Béla, amiért eleresztettem őket.

A cserebogárkirály mindenfelé elvezette Sárikát, mialatt a zenészek legszebb dalaikat muzsikálták.

— Csak ki tudnám valahogy mutatni hálámat, szolt a király. De nekem semmin sincs, ami neked örömet okozna.

— Nagy öröm az nekem, hogy ilyen ünnepiesen fogadtál. De ni ni ... milyen édes kis virág ez? szolt Sárika, egy csoport gyöngyvirág után halolva le.

De a cserebogárkirály megelőzte őt. Csápjaival gyorsan leszakítva, Sárika felé nyújtá a virágot.

— Szereted ezt a kis virágot? kérde.

— Hogy ne? Kedves kis virág ez és apácskámnak a legkedvesebbik virágja, felelt Sárika.

— Rajta! Szaporán! Szedjétek virágot Sárikának! Így adta ki a parancsot a király.

Lettt sürgés-forgás! Száz meg száz cserebogár hordta egyik a másik után a gyöngyvirágot Sárikának, aki köszönettel fogadta. Már alig tudta apró markában tartani.

Ekkor valami jutott az eszébe.

— Szeretnék már haza menni, szolt. Anyácskám bizonyára régen keres és ha nem talál, aggódni fog miattam.

A király intéseére elő állott a hintó és a madárkák zenéje mellett bucsut vett Sárika a cserebogárkirálytól.

— Isten veled, Isten veled!

— Repült a fogat és Sárika nemsokára otthon találta magát. Virágait kezében szorongatva lépett ki a kocsiból, és köszönt a kis kocsisnak.

A kocsi eltűnt. Sárika körül nézett, virágait kereste, nem látta őket sehol.

Hol a gyöngyvirág-bokrétám? Jaj, hová lett?

— Hopp Sárika, hol vannak a cserebogarak? Hoztunk még egy egész csomót! kiáltott Béla. Ejnye, te kis gondatlan, eleresztetted őket? kérde, az üres skatulyát megpillantva.

— Ne haragudjál Bélácskám, kérlek.

— SZERETED EZT A KIS VIRÁGOT?

Ha láttad volna, mennyire örült a cserebogár-király, hogy a gyermekeit megszabadítottam! Milyen ünnepiesen fogadott! Virágot is adott... oh, de hol van a virágom?

— Mit beszélsz te itt össze-vissza? Hallottad Toncsi? Hahaha! Álmodtál te, Sárrikám. No te vagy ám csak az igazi cserebogár-pásztor!

BETŰ-REJTVÉNY.

— Földrajzi. —

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Aesopus tanulságos meséi“.

Számos képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

CZICZUSKÁÉK REGGELIJE.

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

MÁR megvirradt, mozgolódás is hallatszott a házban, de Gizike és Lilike még nyujtozkodtak ágyaeskájukban. Aludni már nem aludtak, de a kis lusták még tündöttek, fölnyissák-e a szemöket végképen. Egyszerre azonban hallottak valamit, ami teljesen elüzte szemükről az álmot.

— Hallottad, Gizike?

— Hallottam! Bizonyosan a Bolyhoska sir.

— Vagy a Karmoska. Ők már fölkeltek és alkalmasint éhesek.

— Ó, pedig még sokáig köll várniok. Mikor lesz az, amikor mi elkészülünk az öltözéssel és reggelihez ülünk!

— És addig folyvást sirni fognak és panaszkodni, hogy rossz dolguk van a szegény árváknak!

— Pedig megígértük a czicza-mamának, hogy jó dolguk lesz nálunk.

Ezt valóban nagyon komolyan megígérték, mikor a mult héten oda át voltak a szomszéd faluban a néninél. Tőle kapták a két kedves kicsi cziczát, oly föltétellel, hogy gondosan fogják ápolni, nevelni; így majd a czicza-mama, a néni öreg macskája, bele nyugszik a válásba. Ime, most pedig sirnak az anyjuktól elszakadt kis árvák. Bizonyosan azt zokogják:

— Ó, ó! Milyen kegyetlen mostohák kezébe jutottunk! Amint illik, korán keltünk, de reggelit, hajh, nem lertünk!

Gizike és Lilike pedig nem akartak gonosz mostohák hírébe keveredni. Hát gyorsan talpra ugrottak, föl sem öltözködtek, hanem szaladtak a konyhába, ahol az öreg szakácsné szerencsére épp a reggelire való tejet fölözte, töltögette. Ott volt a cziczuskák tálcakája is, de még üresen.

— Hamar, szakácsné, hamar! Nagyon sirnak a kis árvák; azt hiszik, nem gondolunk rájuk.

— Ej, de kényesek azok a négy lábú uraságok! Hát ha a kisasszonykák előbb felöltöznének és csak azután szolgálnák ki cziczuska ő nagyságáikat?

— Nem, nem! Ne várassuk az éhező árvákat!

No, hát a jó öreg szakácsné sem volt kegyetlen szívi, megtöltötte a tálcakát.

Jöttek is Karmoska és Bolyhoska és lám!... mindjárt abba is hagyták a nyafogást, mihelyt bele üthették a tejecskébe az orrocskájukat. Nem hiába sirtak; ők kaptak legelőször reggelit a házban. Jó-izüen elköltötték, aztán megtörölgették a bajuszkájukat, szépen megmosakodtak s elégedetten pislogtak asszonykáikra:

Gi
épp e

—
kapt

Ka

zokon

a fal

—

nekil

játsz

ME

A

mába

fejté

—

H

Pali,

Mari

Bella

Sárrik

Kom

Péter

falvy

Schle

Jákó

mart

Mádo

(A r

vehe

Hau

Jenő

réná

anne

Rud

mo

Koss

— No, most már játszhatunk!

Gizike és Lilike is készek voltak rá, de épp ekkor szolt ki a mama.

— Gyerekek! Felöltöztetek már? Nem kaptok reggelit, ha elkéstek!

Karmoska és Bolyhoska nem vették zokon, hogy asszonykáik ott hagyták őket a faképnél.

— Gondoskodtak rólunk, jusson hát nekik is. Majd vissza térnek s aztán vigan játszhatunk.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVIII. köt. 25-ik számában közölt oszlopos koczka-rejtvény megfejtése:

F	Ü	S	T
B	O	K	A
CS	I	G	A
A	L	M	A
F	A	R	K
B	A	K	A
S	A	J	Ó

Helyesen fejtették meg: Vásárhelyi Pali, Nagy Lenke és Ernő, Weiss Róbert, Térfy Marianna, Boros Emmike, Neoschil Antal, Kováts Bella és Géza, Szűts Gizella és Ilonka, Rozsnyay Sárka és Lilike, Győry Sarolta, Neufeld Bernát, Komlós Andor és Tibor, Rickl Ilona, Kazy Péter, Goldstücker Tercsi, Bühner Ernő, Keresztfalvy István, Háy Irén és Juliska, Kövesi Jenő, Schleiminger Pista, Steiner Olga, Leo, Dezső és Misi, Jákó Margit és Miczike, Szumrák Jenő, Vörösmarthy Ilona és Ida, Gyika Marianne és Alice, Mäder Hedvig és Emma, Jurenák Gizi, Zeiler G. (A nevedet egészen ird ki, másképp jövőre nem vehetném figyelembe! *F. b.*), Stern Jolán és Birike, Hauer Dóra, Leipniker Iduska és Mátyás, Dóra Jenőke, Weldin Ferike, Furman Lili, Schara Szeréna, Palugyay Böske, Szent-Iványi Ella és Marianne, Kiss Margit, Bayer Anti, Adler Sarolta és Rudolf (Rezső nem név. *F. b.*), Zaicz Guszti, Vámosy Loránt, Kontúr Noémi, Kummerer Paula, Kossaczky Gyula, Vidor Ilonka, Fischer Péter és

Pál, Forster Jolánka, Veress Gizi és Józsi, Lengyel Margit és Kálmán, Herzog Dóra és Vilma, Eberhard Valter, Gyárfás Erzsike, (hogy ne látnálak szívesen újra kis hiveim sorában! Gondos, csinos írásodban pedig örömem telt. *F. b.*) Wurm Betty, Vész Andrea, Bründl József, Hajnal Imre, Ybl Idus, Löwensohn Imre, Somogyi Margit, Singer Dezső, Hollós László, Endreffy Vilma, ifj. Kleiszl Gyula, Matolesy László, ifj. Somogyi Zsigmond, Szlammer Márton, Kazy Livia, Naschitz Gyuri, Husz Miczike, Follinus Kornél.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Neoschil Antal*, Budapestén. kinek a jutalom-könyvet (*»Rüstig Zsigmond, az új Robinson«*, írta *Marryat*, a magyar ifjuság számára fordította *dr. Dulácska Géza*, 94 kappal, kemény kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Starost Béla. A *gáz szó*, mely lég-nemet jelent, sem görög, sem latin, hanem flandriai, tehát németalföldi eredetű s elsőben *van Helmont* nevű tudós vitte be a tudományba. — **Neufeld Bernát.** A választott mondatot jól foglaltad betű-rejtvénybe, de maga a mondat nem tökéletes, mert az egyik fele egy elbeszélés fő-czime, másik fele meg alsó czime. A te ügyességedtől telik jobb is. Leveledben miért látok kétféle írást? — **Ybl Iduska.** Onnan töletek Gödöllőre Budapestén át s itt a Kerepesi-uton kell menni. A Kerepesi-uton van pedig az Athenaeum épülete, amelynek egyik szobájában szerkeszti Forgó bácsi a *Kis Lapot*. Többet nem szölok. — **Hajdú Margitka.** Szabatos czímedet küldjed be előbb. — **Hacker Irén és József.** Az Athenaeum kiadásában megjelent *»Forgó bácsi színháza«* cz. gyűjteményemnek számos darabjából kedvetekre választhattok. — **Kontúr Noémi.** Tán a feltüntetett házak egyikében nyaralsz most? És melyik az? — **Vásárhelyi Pali.** Írásod már csaknem kiforrott. Érdekelne már most ismerni okát a tollal való írás tilalmának. — **Szent-Iványi Ella és Marianna.** Honnan tudjam én azt, hogy mikor nyertek? Nem ismeretlen ti előttetek sem, hogy a szerencse vak. Ha *érdem* volna a nyerés, érteném vágyó kérdésteget. De hiszen a kisorsolás a véletlentől függ. Könyv pedig, amelyet olvasni szerettek, van elég ugy-e? — **Mader testv.** A csillag-rejtvénynek mi a megfejtése? — **Bühner Ernő.** Gazdag szülék gyermekei is irnak nekem lev. lapon. Ezért bizony kár bocsánatot kérned. — **Grün Ilonka.** Az említett pénz-küldeményt eddig nem vettem. — **Mama.** A versikék sorjában jelennek meg rajzok kíséretében. — **Vidal Egon.** Jártam már én a Tajo táján is és andalogtam Cintra gyönyörű kertjében. Az is igaz, hogy megmagyarosodott portugál fiú még nem volt olvasóm között. Örömmel köszöntelek ezek soraiban. — *Több levélről a jövő számban.*

Előfizetési felhívás

a

KIS LAP

julius-decemberi folyamára.

— A „KIS LAP” 59-ik kötetére. —

A FOLYÓ hó végével befejezést nyer a »Kis Lap« most folyó 58-dik kötete s ezennel megnyitjuk az előfizetést a jövő hóval kezdődő újabb kötetre, mely a »Kis Lap«-nak immár **ötvenkilencedik** kötete lesz.

Pályafutásának *harminczadik* esztendejébe lép a »Kis Lap« a most következő új kötettel. Nagy időre, egész ember-öltőnyi multra tekinthet vissza: oly hosszú multra, mint csak kevés irodalmi vállalat hazánkban. Es ez a hosszú mult talán legerősebb bizonyossága annak, hogy teljes mértékben sikerült megfelelnie hivatásának, elérnie a kitűzött célt, azt: hogy a magyar gyermek-világnak elme-képző, szív-nemesítő, oktató mulattató jó barátja legyen. Embernyi emberek ma már azok, akik Forgó bácsi első olvasói voltak; új nemzedékek egész sorozata váltotta fel azóta egymást s Forgó bácsi lankadatlan kedvvel és buzgalommal mesél a mai legújabb nemzedéknek épp úgy, mint mesélt már apáiknak, anyáiknak, mikor még ezek voltak gyermek-korban.

Azon a nyomon, mely harmincz esztendőn át már általános kedveltségére vezette a »Kis Lap«-ot, fog haladni tovább is. Multja kezekedik a jövőjéről. Teljes gondal van előkészítve a most következő 59-dik kötet is, mind szöveg, mind művészi rajzok tekintetében. Mindjárt az első számban

„*A három boszorka*“

czimmel, rajzokkal ékesített hosszabb elbeszélés fog kezdődni, épp oly vonzó, mint érdekes és tanulságos. Ezt később

indianus történet

fogja követni, szintén számos képpel, közben pedig alig ha helyet nem szorít magának a kis olvasók régi jó pajtása

Roszsont Ferke

hogy újabb viselt dolgait és vig tréfáit közölje velök. Lesz ismét

szindarab

és minden számban kisebb **beszély, mese, költemény, ismeret-terjesztő cikk**, legtöbbször rajz kíséretében. Minden szám közöl jövőre is rejtvényt, melynek megfejtői közt **jutalom-könyv** kerül kisorsolásra; e kötet utolsó számában pedig külön **jutalom-kisorsolás** lesz az egész évi legszorgalmasabb megfejtők közt. A rendes rovatok: **Forgó bácsi postája, Jó Sziv, Levelezés** stb. ezentul is nyitva lesznek, két hetenként pedig **színes mü-melléklet** kíséri a lapot.

Az új kötetnél sorakozzanak hát régi és új kis hívek a »Kis Lap« zászlaja alá, ahol igaz szeretettel fogadják őket

Forgó bácsi.

*

Kérjük a »Kis Lap« t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fönn ne akadjon.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyed évre	2 Korona.
Fél évre	4 „
Egész évre	8 „

Az előfizetési pénzt korona-értékben sziveskedjenek beküldeni.

Az előfizetések, legczélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A »KIS LAP« kiadó-hivatala.

